

Eremiten. Et bihang til Werthers
lidande. =Anon.= Stockholm, tryckt
hos J.C...

Lenz, Jakob Michael Reinhold,

*Vardagstryck Bibliogr. Bokh. Sv. bokh. 1700-talet
1780-1799 Holmberg*

dupl

EREMITEN.

ET BIHANG

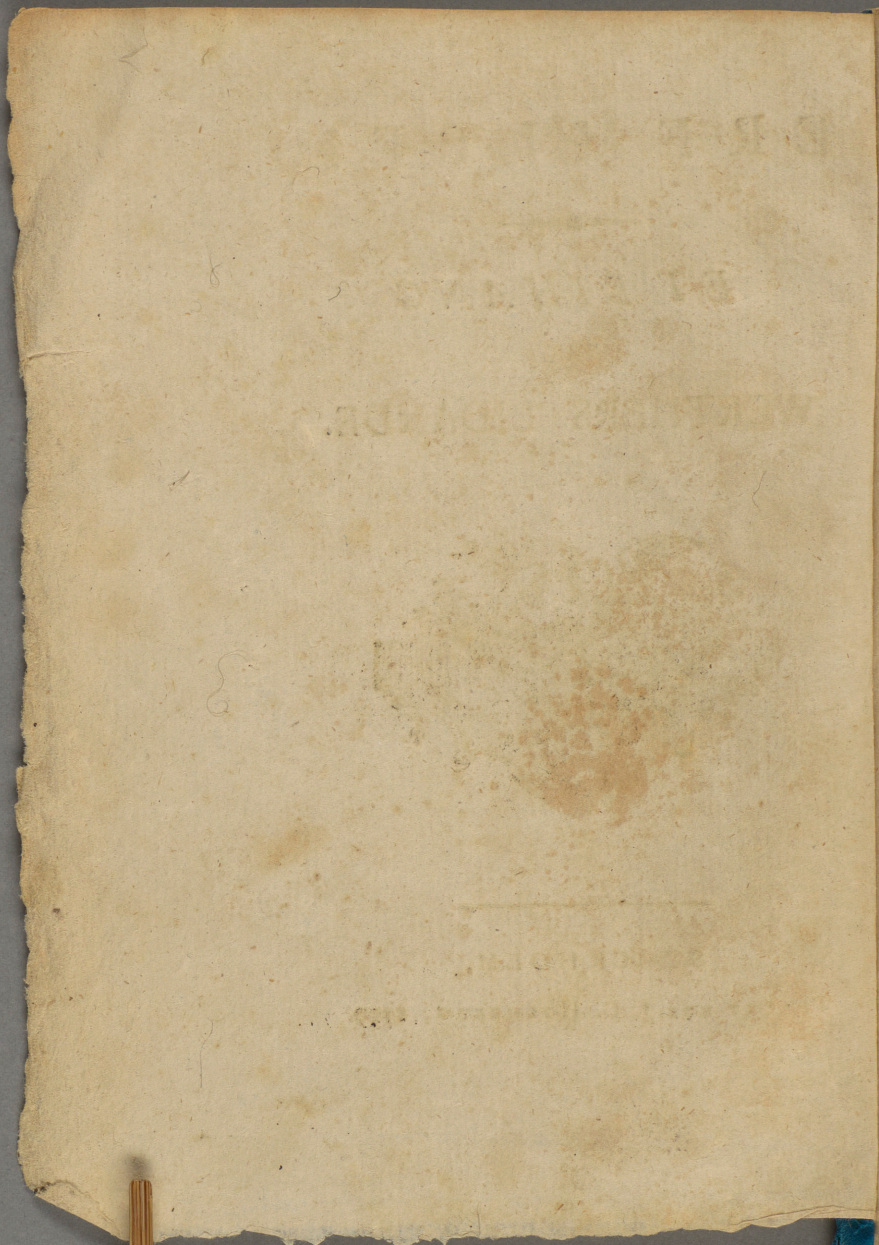
TIL

WERTHERS LIDANDE.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS J. C. HOLMBERG, 1799.

EREMITEN *).

Et Bihang til Werthers Lidande.

FÖRSTA BREFVET.

Herz til sin vän Rothe i en stor Stad.

Detta skrifver jag dig til ifrån min aldeles färdiga koja, som, fastän med måssa och löf bétäckt, likväl skyddar mot stormar och regn. Jag hade aldrig förestält mig, at detta climat äfven om vintren kunde vara så mildt. Dessutom är negden omkring mig ganska förträffelig. Man ser förunderligen öfver hvarandra hvällda berg, hvilkas mörka skogrika hufvuden tyckas vara et värn mot den påtryckande Himmelen; i djupet derunder en rymlig dal, der utmed en liten klar flod, husen af en fattig, men likväl lycklig by ligga kringströdde. Då jag någon gång går dit ned, och öfverfer den tränga kretsen af ideer, innom hvilken desse Adams barn så helt och hållet existera, deras enkla och evigt enahanda göromål, vilsheten och säkerheten af deras glädje, så tryckes mit hjer-

A 2

ta

*) Ur Schillers *Horen*.

ta tilhopa, jag är färdig at förbanna den stunden, då jag ej föddes til bonde. Ofta se de på mig fulle af förundran, när jag på detta fätt smyger omkring ibland dem, och aldrig är i min koja, aldrig kan sympathisera med dem i skämt eller alfvar. Til slut måste jag väl blygas och förföka at likna dem; ty de förstå på sit fätt mästertligt, at låta sit vett spela öfver min överksamhet. Alt detta bekymrar mig likväl föga, emedan de merendels hafva rätt; et tilstånd, som är åtföljdt af dessa yttre symptomer, måste ju ända sedan Petrarchas tid hafva varit et allmänt gäck-ämne. Men skulle mig tillåtas valet, få bli altid en ärlig Landmans stickord en välgerning för mig, i jämnförelse med tomma Sprättars åtlöje i Städerna.

Då du en dag blir fri från göromål, få kom til mig. Du är den enda människa, som ännu stundom förstår mig.

Herz.

ANDRA BREFVET.

Herz til *Rothe*, som ej ger budet annat än en sedel, på hvilken var skrivet med blyertz: Herz! Du oroar mig.

Jag tackar dig för dit förekommande medlidande. Hvad i mina yttre omständigheter är befvärligt och tryckande, befvärligt och trycker mig intet. Det är inom mig något, som gör mig känslös för alt yttre.

För-

Förmodligen har du hört, at mina fiffa penningar, dem jag medhade från Staden, här en illak bonde bortstulit, hvilken passade på tilfallet, då jag var i byn för at köpa bröd. Dock, hvad gör jag med penningar? Då behovvet trycker, gör jag et dagsverk i byen, hvilket fätter mig i stånd, at två dagar fritt omgås med mina phantasier.

Jag är lycklig, min vän, fullkomligt lycklig. Då Solen i går gaf ofs midt i vintren en vacker sommardag, gick jag och spatserade i ängen, helt och hållet öfverlämnad åt känslan för et föremål, en känsla, som utan at kunna smickras af et ömt hopp, ändock förtjenar at brinna. Fältens matta grönska, som syntes kämpa med rimfrost och snö, de bruna förterkade buskarne, hvilken lifvande anblick för et hjerta sådant som mitt! Jag tänkte då, min höft kommer väl ock en gång, och gör slut på denna inre plåga. At dö från den verld, som så litet kände mig då jag önskade känna henne — o hvilken melancholisk vällust i dessa tankar!

Det oroar mig beständigt, hvad Rousseau säger på et ställe, at människan icke skal eftersträfvat det, som ej står i hennes förmåga, eller at hon evigt förblifver en ogagnelig och svag halfmänniska. Men om jag nu vill blifva svag och ovärksam, häldre än at göra mit finne stumt för det, vid hvars frambringande alla naturens krafter voro i rörelse, och til hvars fullkomnande sjelfva Himlen har förenat alla omständigheter? — O Rousseau! Rousseau! Huru kunde du skriva detta!

När jag ännu återkallar det ögonblick, då jag första gången såg henne på Masqueraden, då jag stod gent emot henne orörlig vid en pelare, och en afgrund tycktes öppna sig emellan oss båda, för at befästa en evig gräns; hvar är då en känsla, som kan jämnföras med den, at se så många namnlösa behag framför sig, med den grymma vissheten, at aldrig, aldrig få äga dem. Ixion vid Jupiters tafel, hade tusen gånger mer lidit, än Tantalus i Acheron. Här stod hon innom trängfeln af förvånade, som badade sig i hennes glans och blefvo belönte med hennes öfveralt närvarande öga. Men för mig, min vän, var denna Masquerad både den lyckligaste och olyckligaste dag i hela mit lif. En gång kom hon i trängfeln efter en dans at stå framför mig, just då jag satt på bänken, och, likfom jag hade varit ämnad at falla innom hennes tjuvnings-cirkel, så tätt framför mig, at jag ej kunde refa mig ur stället, och ärbjuda henne min plats; ty vördnaden förfeglade mina läppar. Du skulle sett och aftecknat denna Attitude, — förtjusningen at vara henne så nära, förlägenheten at hafva tagit en plats ifrån henne; o det var en ljuf pinbänk, på hvilken jag satt dessa så lyckliga minuterne.

Men, hvad har jag nu återigen skrivit? — Jag ryser öfver allt det jag anförtrott papperet. Göm det väl, och lät det ej komma i oheliga händer.

Herz.

TREDJE BREFVET.

Herz til Rothe.

Det enda som jag i dit sista bref kunde fördraga, är det stället där du önskar en tafsa af det föremålets caractere, som jag endast tillber; det öfriga har jag ej läst. Äfven i denna önskan röjes väl blott en Frestares illska, som, derigenom at han framlockar min hemlighet ur mit hjerta öfver läpparne, vill göra den likgiltig för mig. Men lät så vara, du skal få hvad du äskar. Jag vet väl, huru mycken orätt jag gör henne genom mina beskifningar; men likväl skal du, om du är klok och har en Själ, kunna utaf mina stympningar sammanfatta dig en bild.

Föreställ dig alt, hvad föreställas kan, och du har ej föreställt dig för mycket — men nej, hvad kan du föreställa dig? En Förstinnas upföstran, sjelfva Skaldens skapande Genie, och et barns goda hjerta; korteligen alt, alt tillsammans; och all din möda är likväl förgäfvess, alla mina målningar otillräcklige. Så mycket kan jag blott säga dig, ung och gammal, stor och liten, förnäm och ringa, lärd och olärd befinner sig hjertligen väl i hennes sällskap; hvar och en känner ovanliga rörelser hos sig när han talar med henne, emedan hennes förstånd vet at intränga i hvar enda människas inre, och hennes hjerta är en lindrande kraft för alla hjertats tilstånd. Alt detta framlyser ur hennes bref, som jag läst, som jag har hos mig, och bär på blotta bröstet. Se hvilken ungdom lefver och andas deri, huru mycket

skämt, och kärlek och glädje med et likväl så rent alfware, (grunddraget af alt,) et så gudomligt alfware — som kunde göra en hel värld lycklig!

FJERDE BREFVET.

Herzes svar til Rothe.

Dina bref behaga mig allt mer och mer, (ehuru jag får allt större afsky för dina rådslag), af det skäl, at tonen i dem är så olika med min, at den alltid på et piquant sätt afbryter det ledsamma i mina forger. Fortfar at tilskrifva mig, jag tycker om allt det som kommer ifrån dig, om det ock förorsakade mig än så mycken harm.

Njut lyckan bland dina lätta varelsfer och lät mig behålla mina phantomer. Jag tillåter er gerna at skratta åt mig, om det kan befördra ert nöje. Jag skrattar ej, men jag är lyckligare än j; jag mättar mig stundom med en tår, den en ljuf känsla af medlidande med mig sjelf framlockar på mina kinder. Sant är det, at jag här begrafver allt; men äfven i denna upoffring finner mit hjerta en storhet, som ger det åter luft, när des lidande blir för svårt. Ingen i vägen — hvilken hög tanke! Jag vill ej betaga någon et anspråk, ej kosta någon en enda tanke, som afbryter kedjan af hans angenäma föreställningar. Frihet blott vill jag hafva at älska hvad jag vill, så starkt och varagtigt, som det behagar mig. Här är det
val-

valspråk, som jag ingrävt i trädörren af min
koja:

Du ej lyckligt, forgsne Hjerta? (Herz.)

Hvad har du för rätt til smärta?

Är ej lycka nog för dig,

At hon lefver blott för sig?

FEMTE BREFVET.

Honestä til Kyrkoherden *Claudius*, en af hennens anförvanter på Landet.

Ni må tro, at vi här hafve en ny *Werther*, ja ännu värre, en *Idris*, i hela ordets frännga bemärkelse, som med all magt söker en lefvande bild til det rummet, som Herr *Wieland* har til slut lämnat sin hjelte tom. Korrt, det är den unge *Herz*, som ni någon gång måste hafva sett i vårt hus. Han var alltid insinuant hos *Fruntimmer*, men alltid något romantisk i sina uttryck, hvilket jag desto bättre omtyckte. Han har värdeligen öfvergifvit sin tjänst, gått ut i en gammal skog, och blifvit *Eremit*. Man talar allmänt derom, och beklagar den ofärd sådana skrifter välla. För min del påstår jag, at orsaken dertil ligger i hans hjerta, och at han äfven utan *Werther* och *Idris* hade blifvit hvad han är.

Personen som han älskar, är en *Grefvinnä*, som i sjelfva värdet är et ägta mönster af al'a fullkomligheter, såfom man här beskriovit henne för mig. Hon dansar som en ängel, ritlar och målar som det vore lefvande, talar all

la språk, är vänlig och förtrolig med alla; korr, hon förtjenar väl, at en karl för hennes skuld förlorar vettet. Alla hennes timmar skola vara så indelta, at hon aldrig är lyfslös; hon underhåller ensam en brevväxling, hvartil mången Minister ej skulle finna Secretare nog, och alla brefven skrifver hon på handen, under det hon friferas, at de ej måga betaga henne tiden til de öfriga förrättningarna. Det måste vara en förträffelig varelse; hon skall fått höra om den stackars Herzes olycka, och vara otröfelig deröfver; ty hon har en själ som ej vill göra et barn emot. Han har kommit öfver några af hennes bref, som hon under sit vistande på landet hade skrifvit til *Enkan Hohl* här i staden. Ni känner väl *Enkan Hohl* i det stora röda huset, på gatan som kallas *Laubeckerstrasse*. Herz skall hafva bodt hos henne. Det löjligaste är, at han ännu ej personligen känner sin Afgud, fastän han gjort alt för at få se henne. Han har tagit en annan för henne, och har altså tagit med sig i sin koja en aldeles falsk föreställning om henne.

Fröken *Schatouilleuse* känner ock Grefvinnan, emedan hon ofta kommer i hennes hus, men vill ej säga mycket godt om henne. Hon menar, at hon är för mycket affecterad; men det är ju helt naturligt, emedan hennes fått at tänka mälle vara himmelhögt affkilt från den förras.

Man säger, at Grefvinnan vill skrifva til den stackars Herz, för at bringa honom til rätta igen. Jag har ej tid at skrifva mer, ehuru ogera jag eljest lämnar hvitt papper öfrigt.

Vårt

Vårt hus är fullt af främmande, som kommit til Påsk-marknaden. Om ni ock ville komma hit på några dar! Den underlige Herr Hokum är här äfven.

Honefta.

SJETTE BREFVET.

Herz til Rothe.

Jag är otröstelig deröfver at min Eremit-lefnad blir en visa i stadens mun. I går var här en hop folk ifrån **, som ville se och tala med mig; de nämde åtskilliga gånger bland flera andra äfven det namnet, som jag knapt har hjerta at nämna för väggarne och de liflösa träden. Skulle derom något blifvit kunnigt, och genom dig, Förrädare? Du alena vet hvem det är, at des namn ej i mit fällskap uttalas af oheliga läppar.

SJUNDE BREFVET.

Herz til Rothe.

Detta skrifver jag, ehuru du ej förtjenar det. Men jag kan icke, jag kan icke behålla för mig sjelf glädjen öfver all min lycka, häft jag eljest varit van, at öppna mit hjerta för dig. —

Du skal då veta, Rothe, at hon känner mig, och vet at jag är här för hennes skuld; hvem kan hafva sagt henne det?

I går var min koja aldeles odrägelig för mig. Alt omkring mig var til sten förvandlat, och jag har aldrig i mit Fädernesland känt kölden så fräng i den hårdaste årstid. Jag tog is ur mit hår, jag ville göra up eld, men jag kunde icke; derföre måste jag tämmeligen fent gå ned i byn, för at värma mig.

Förefäll dig den häntyckning, det himmelsblofs, som genomfor min forgsna själ, då jag på en gång såg facklor för en släda komma mot mig, och i deras sken igenkände liveriet af min förgudade Grefvinna. Jag trodde strax at det var hon, och jag bedrog mig icke. Det var hon, det var hon själf, icke den jag sett på balen, men mit hjerta sade mig, at det var hon; ty då hon såg mig, — hon kastade et skarpt öga ut — höll hon mufsen för ansigtet, för at dölja sit hjertas rörelser. Huru stor, huru obeskrefvelig var ej min glädje, då jag sedermera hörde i byn, at hon genom sina betjenter hade låtit fråga efter en viss Eremit, som bodde här i negden.

Jag, så lifligt närvarande i hennes åtanke! — hon kom ut i denna kölden at se mig! — om det ock blott var en lustresa, huru lycklig är jag ej, at min koja kunde locka henne på denna vägen! — kanske jag än en gång kan få se henne, få tala med henne. — Rothe! Gifves för en människas önskan någon högre utågt.

ÅTTONDE BREFVET.

Grefvinnan *Stella* til *Herz*.

Min Herre! jag har ärfarit ert tillstånd, det oroar mig. Af alt hjerta önskade jag kunna göra omöjligheter möjliga. Kom emedlertid til Staden, och kan ni finna et nöje i at se mig, och tala med mig, som Herr Rothe har förfäkrat, så hoppas jag at ni skal finna läglighet dertil hos er vän, Enkan Hohl.

Stella.

NIONDE BREFVET.

Herz til *Rothe*, som i angelägenheter var rest til Braunsberg.

Än en gång, min Välgörare! i all lyckans och glädjens rosen-glans. *Rothe!* *Rothe!* hvem är du? Huru högt öfver synkretsen af min tacksamhet! Jag har ej tid at återkalla alt, huru du med lock och med pock har velat återförena mig med verlden, velat göra mig lyckligare än jag hoppades: — det enda jag kan, är at känna det, och i tankarne darrande trycka dina händer. Ja, jag har sedt henne, — detta ögnablick var det första, som lät mig känna, at lifvet är et godt. Jag har främstammat för henne det, som jag hade behöft evigheter til at säga, och hon förstod mit osammanhängande snack. Enkan Hohl hvars prat-sjuka du känner, trodde sig ensamt tala, och likväl var det vi, endast vi, som fastän stumme, hörde hvarannan tala. — Inga uttryck kunna beskriiva det. Alt hvad hon

sade, var rigtadt til fru Hohl; det samma var ock hela mit tal, ock likväl förstod ej Fru Hohl et enda ord deraf. Jag bekom blotta sido-blickar af henne, och ehuru mina ögon altid voro fästade på jorden, möttes likväl våra blickar, och talte i djupet af våra hjertan, hvad intet mänskligt språk kan uttrycka. Ack när hon på en gång vände sit ansigte mot fönfret, och alla hennes själs önsknings talade i hennes rörelser. — Jag lägger bort penseln; de förörätta henne, dessa dunkla teckningar.

TIONDE BREFVET.

Af den samme.

Nu är det förunderligt, hvilket stort in-
 steg Enkan Hohl har fått i mit hjerta. Du vet,
 hvilken Megera hon är til utseendet, och lik-
 väl befinner jag mig aldrig så väl i något an-
 nat Fruntimmers sällskap, som i hennes. Jag
 smeker och complimenterar henne, icke af po-
 litik, utan af en sann hjertats tilgifvenhet; ty
 det synes mig, som hon, lik Moses, hade fått
 en vis glans af min Gudinnas ansigte, hvil-
 ken gör henne til et Helgon för mig. Alla
 des handlingar synas vara nuancer af min
 Grefvinna, alla des ord et återkall af hennes.
 När hon talar om henne, får värkligen des
 Medusæ-hufvud behagligare miner, en vis
 himmelsk klarhet strålar från des ögon, och
 alla des ord gå melodiskt öfver läpparne til
 des egen förundran. Hon talar därför gerna

om henne. Och hvem är då lyckligare än jag? Jag har tillika anmärkt hos henne, at hon ej har så dåliga föreställnings-talanger. I synnerhet kan hon framställa en Caractere med fann poetisk värma. Fruntimmer af hennes slag, synas mig alltid framför de sköna och artiga hafva en förmån deraf at de stå i et vist afstånd från folk; deras synpunkt från hvilken de skåda människan, blir oändeligen riktigare. Hvad andra se blott ofullkomligt, det se de fullkomligt. Korrt, jag älskar henne, denna Olinda.

ELFTE BREFVET.

Af den samme.

O Rothe! väl hundra gånger tänker jag på den Fru, som satt i en Catholsk kyrka, der hon ej förstod et enda ord af den latinska predikan, utom et vist namn, som underhöll hennes andagt, och för hvars skuld hon endast kom i kyrkan.

Du vet, at jag för mit uppehälle här, sedan jag nedlagt min tjenst, måste informera hela dagen. Det är något mattande, at för alla de olika hufvuden göra sig på så olika sätt begriplig. Om aftonen går jag til Fru Hohl för at muntra mig något, och om jag ej hörer annat än namnet af en viss person uttalas, så blir jag likväl lifvad, och går glad igen til fängs.

TOLF.

TOLFTE BREFVET.

Af den samme.

Jag ser, jag ser, at Fru Hohl bedrager sig på mig. Men lika godt, hon befinner sig väl derved; och då det står i min förmåga at göra en människa genom handlingar lycklig i verlden, så skal det åtminstone glädja mig, at genom des egnas phantasier göra en person lycklig, som redan var utesluten från denna slags lyckfalgighet i verlden. Ofs emellan sagt, så tror hon, at jag älskar henne. Ännu mer, annat folk tro det samma, emedan jag så flitigt upvacktar henne. Jag älskar henne värligen, men icke på det sätt som hon vill.

Nu är det alt för länge, som jag ej fedt Grefvinnan. Ingenstädes, ingenstädes står hon at träffa. Det eviga Sysfiphus-arbetet af mina dagliga arbeten blir cändeligen mattande utan ringaste glädje och upmuntran. Om jag ock med all min möda uträttade något. Jag arbetar mig til döds på folk, som äro dummare än stenar, och som, til min ännu större harm, kränka mig med de bittrafte förebräelser, at de ej göra några framsteg hos mig. Fru Hohl talar ej heller mer om Grefvinnan.

TRETTONDE BREFVET.

Af den samme.

Bror! Det är något på tapeten, jag är den lyckligaste bland alla dödlige. Grefvinnan

nan — jag kan knapt tro mina öron och ögon — hon vill låta aftaga sig för min skuld. Obergriplige Himmel! huru faderlig omförg bär du ej om en förskjuten, en förlorad varelse. Min sista långa väntan uttömde nästan mina krafter, jag dukade under: — nu åter höjer jag mig up; jag står, jag hastar, jag flyger — flyger mina leende hopp i möte.

FJORTONDE BREFVET.

Fru *Hohl* til Grefvinnan *Stella*.

Jag har ändteligen funnit på et medel, älskade Grefvinna, at förskaffa Herr Rothe den bild ni låfvat honom i sin portrait-samling, utan at en enda människa i verlden kan märka det. Min vän Herz är i nära förstånd med en härvarande Målare; denne skall, likfom jag genom Herz hemligt låtit beställa honom, ofömodat öfverraska Er i min kammare: ni skall låtfa likfom ni blefve något förskräckt; jag skall då be er om förlåtelse, och säga, at, emedan ni snart tänker resa härifrån, har jag velat begagna mig af tillfället, at åtminstone ha er bild i mit rum efter edert sista besök. Herz har sjelf uptänkt denna planen, och ni kan lita på, at han tillställer alt så hos Målaren, at ni på intet sätt derigenom kan blifva comprometterad eller blottställd.

FEM.

FEMTONDE BREFVET.

Herz til Rothe.

Jag har ärhållit et underligt bref ifrån en Öfverste i Hessisk tjenst, som i fornda dagar har studerat tilhopa med mig i Leipzig, och updragit mig stället som Adjutant hos sig, om jag vill följa med honom til America. Huru Rothe! detta språng från skollefnaden på första steget af ärans och lyckans trappa, den himmels-trappan, på hvilken jag hoppas kunna upftiga til målet af mina önskingar. Hvad säger du härtill? Jag medtager hennes *Bild*. Med denna Talisman skulle jag ej fruckta tufen nakna bajonetter. — Ack Rothe, kunde du blott känna, huru mina pulfar slå! Nästa vecka låter hon afmåla sig. Hvilken stor ödets ynnest, det guddomligt goda ödets, som vi med så mycken orätt i våra mörka ögonblick förbanne.

SEXTONDE BREFVET.

Af den samme.

Evig glädje öfver denna dagen; på den måste i rosen-äkenet af en leende Himmel två stora Själur, dem et hårdt öde länge åtskiljda, af kärlek rusige kyssas. Lät mig hämta mig Rothe, jag kan ej tala — kan ej uttrycka mina känslor: — men gifves förtjusning på jorden, så var det at återse henne, — efter en så lång och trånande väntan, — at få återse — ser du, all denna glädje skär mig i hjertat,

tat; jag sitter här, nästan utom mig; alla mina pulfar höppa, spritta af glädje, och en väl-lustig tår störtar öfver den andra ned i mina ögon.

Denna dagens händelser? — men at du ej sedt alt detta? Huru kan jag förtälja det? Jag kom med Målaren. Nej; jag skickade Målaren förut, och efter en liten stund kom jag själf. Hon satt redan, — satt i all sin härlighet, — och jag kunde ställa mig midt emot henne och med omätteliga blickar insupa behag för behag, rörelse för rörelse. Hvilken lek af färgor och miner! hade Himlen i detta ögonblick öppnats mig, skulle den ej kunnat visa mig något skönare. Glädjen gniftrade ur hennes ögon, o hvilken elyfsk ungdomsblomma dåftade på hennes kinder! hennes leende lockade min själ ur des kropp, i det vida landet af gränslösa chimerer. Och hennes barm, på hvilken min vördnadsfulla blick ej vågade hvila, den godhet och medlidande höjde emot mig! — Bror, jag ville ligga hela dagen på mit ansigte, och tacka, tacka, tacka. —

SJUTTONDE BREFVET.

Af den samme.

Hvilket grusligt oväder har ej följt på detta himmelska folksken! Rothe, jag vet icke om jag ännu lefver, om jag ännu är til, eller om alt detta blott är en orolig dröm. Äfven du en Förrädare. — Nej, omöjligt kan du

du vara det. Mit hjerta vägrar at tro de rysliga förspeglarne af min inbillning, och likväl kan jag ej afhålla mig derifrån. Äfven du Rothe — aldrig mer!

Skicka mig Portraitet tillbaka, eller tar det et ryfligt slut med mig. Behåll det, och med blodig hand skall jag väl veta at återfordra det, om du ej ger mig det med godo.

Din tyfnad, dit så hemliga förhållande, mot mig — mot mig Rothe — betänk, hvad det vill säga: — nej, jag kan icke, jag kan icke tro det. Du kan ej vara delaktig i så svarta affigter.

Jag vill förtälja dig alt, men jag fordrar af dig, at du belönar min uprigtighet med uprigtighet.

Så snart jag uphört med eftermiddags-informationen, flög jag til Fru Hohl, — kan du föreställa dig med hvilka känslor? Jag ville trycka hennes bägge händer orörligt til mina läppar, kasta mig på knä framför henne och tacka henne med blickar och tårar för all den förtjusning hon skaffat mig förmiddagen. Men ack! hvilken ängslig syn, då jag fann henne — til fångs. Med rösten af en förtviflad ropade hon: Olycklige, bårt från mina ögon, hvad vill ni hos mig? — Hvad står på, bästa Fru Hohl? — Se här ert värk, Förrädare! — Jag skuld til eder sjukdom? — Ja, skuld til min död — hvar igenom? — Fråga ert hjerta, Bedragare!

Jag blef utom mig af raseri, jag började at be, at smeka, at gråta, at svärja. — Hvilka grymma förvirringar hade ej vårt misförstånd vållat, eller snarare min förfummelse, at
förr

förr rycka henne ur sin irring. Hon var svart sjuk öfver mit upförande förmiddagen: — hon svartjuk — jag hade aldrig kunnat drömma derom. Hade hon blött någon gång under hela tiden af vår bekantskap sedt sig i spegel, huru mycken oro hade hon ej kunnat spara sig! Emedlertid söker människan hela sin lyckfälg i själfbedrägeri. Til äfventyrs bedrog jag mig äfven. Vare sig huru det vill, så antingen bilden åter, eller är jag dödfens man. — Nu först kommer det värsta. Jag hade sagt henne at jag skulle skicka dig Portraitet, emedan jag värligen trodde, at Grefvinnan kanske hade önskat at du ock skulle se det, förrän jag tog det med mig til America. Nu sade hon, at jag på det grymma och oförlåtliga sätt skulle förtörna Grefvinnan, om jag ej läfvade henne med ed, at tillskicka dig portraitet, och aldrig mer återfordra det. — Aldrig återfordra det, sade jag, huru kan ni begära det? — Jo, det begär jag, sade hon, och just på Grefvinnans befallning, ty det första är redan skedt.

Föreställ dig nu, hon hade under min bärtyvaro låtit Husvärden öppna min kammardörr, och uttaga portraitet. Jag hade förefatt mig, at låta taga en copia deraf, och skicka til dig, men ville själf behålla originalet, emedan Målarens hand synbarligen leddes dervid af en ofynlig magt, och jag värligen där har sett arbeta, hvad konstnärerne kalla en guddomlig ingifvelse; — och nu — jag hade kunnat mördra henne — alt borta! — Rothe, portraitet eller döden!

Der-

Dertil kommer ock, at jag i öfvermorgon skall resa. Jag önskade at jag kunde afbida dig. Skicka blott, om du ej sjelf kan komma, portraitet til Fernand, som vet min adresse. Mit hjerta är i et upror, som ej kan beskrivas.

Hvad för orsaker kunde Grefvinnan hafva, at låta aftaga sig för din skuld? — Nej, det är Fru Hohls infall. Svara mig likväl.

Herz.

ADERTONDE BREFVET.

Honesta til Kyrkoherden *Claudius*.

Ni vill veta den stackars Herzes öde, och hvad som kunnat förmå honom til et så hastigt och sällsamt beslut, at gå til America. För at besvara det, måste jag gå något tilbakars, och börja en tämmelig lång berättelse, hvilket blir et angenämt tidsfördrif för mig, som så gerna skrifver bref.

Jag har sedermera inhämtat fullständigare underrättelser om Herzes första bekantskap med Fru Hohl, om den olyckliga passion han fick för Grefvinnan Stella, om orsakerna, som alla förenade sig at underhålla denna passion, hvilket eljest skulle förefalla hvarje förnuftig människa obegripligt, då Grefvinnan icke blott är så vida uphöjd öfver hans stånd, utan har ock i fem år varit förlofvad med en viss Öfverste Plettenberg, som redan har varit med i et fälttåg mot Colonisterne i America, blott för at

at få lägenhet at bringa sig up til General eller General-Lieutenant, emedan han eljest ej vågar anhålla om Grefvinnans hand hos hennes Far. Men alt är likväl mellan henne och hennes släktningar hemligen afgjort med honom. — Alla dessa underrättelser skola lämna er nyckeln til Herzes förunderliga caractère och förhållande.

Men denna historia är såsom hela Herzes lefnad en sådan odrägelig blandning af ljus och mörker, at jag ej utan innerligaste harm kan skriva den. Intet själens tillstånd ledsnar mig mer, än när jag måste gråta och skratta på en gång. Ni vet at jag vill hafva et fullkomligt, antingen en hög melancholi eller en ovanlig lustighet: — emedertid är det nu en gång så, och kan ej hjälpas.

Enkan Hohl — ni känner Fru Hohl, och jag behöfver ej beskriva för er hennes fulhet; men om ni ej skulle påminna er hennes anfigte, så har hon insjunkna ögon, munnen dragen åt ena sidan, som, när hon öppnar den, är en verkelig graf, full af döda ben; näsan är hopfallen; kårteligen, alt hvad fult och rysligt är i naturen: — här tillåter ni mig afbryta, och stå up; jag kan bli sjuk, när jag blott betänker, at den delicate, den fint organiserade Herz var kär i henne. —

NITTONDE BREFVET.

Af den samma.

Fru Hohl äger mycken förmögenhet, och hvad ni kanke ej vill tro, et utomordentligt förstånd.

Ni kan blott deraf se det, at hon värkeligen upgjort planen at bemäktiga sig den unge, fine och skarpsynte Herzes hjerta, och at hon — hvilket förekommer mig obegripligast — utfört denna planen. Jag vet ej genom hvad trollkraft hon har förstått at locka honom i sit hus. Jag föreställer mig det så: hon var bekant i hela staden, såsom den der har en stor och vidlyftig brevväxling med Förnäma och Lärda, hvilka alla hon vet at förbinda med sit förstånd. Herz, som altid var en narr i anseende til caracterer, och hade för mycken afky och ovilja för at upföka dem i värkeliga verden, trodde sig här göra et rikt fynd, och — då hon gagnade alla desse Correspondenterne tillika — i hennes caractere liksom ur första handen få hennes sätt at upföra sig hos alla dessa personer, de olika måtten af ljus och skugga, egenkärlek och hjeltmod, eller ock hos folk af ringare ton, girighet och högmod. Härtill kommer ock, at hon sjelf äger en ovanlig stor gåfva at berätta; alt hvad hon en gång ser, vet hon aldeles så fatta och framställa, at man ock tror sig se det; kårt, när Herz första gången var i sällskap med henne, där hon då genast drog fram några af sina bref, och han tillika hörde at hon hade en kammare i sit hus, at hyra bårt för

för mycket godt pris, flyttade han dagen derpå til henne, och var nu förlorad för alla våra fällskaper.

Han kom blott hvar tredje dag i vårt hus, och upförde sig med sådan köld, at vi altid kallade honom tredjedags-frossan. Nu först, då jag genom Herr Rothe fått veta rätta sammanhanget af hans irringar, börjar jag at beklaga honom.

Föreställ er, hon framvisade Grefvinnans bref, som redan ifrån sin barndom haft mycken bekantkap med henne, och sedan denna tiden har låtit henne uträtta alla sina ärender här i **. Til det jag förut berrättat om Grefvinnan Stella, måste jag tillägga, at hon skrifver som en Ängel. Jag har sedt bref ifrån henne, hon vet at gifva de aldraringaste saker et sådant utseende, at man gerna läser hennes minsta commissioner med samma deltagande, som de bäst författade Romaner. Herz ägde sig ej längre sjelf, då han alt vidare inträdde i denna Helgedom, och bref för bref alt härligare utvecklade sig för honom; ty där voro bref, som hon skrifvit i sin första barndom; hon hade aldrig trott at hon behöfde i någon mån förtälla sig med Fru Hohl, eller, hvad i våra dagar är så allmänt, representera.

Nu begick Fru Hohl den listiga grymhet, at helt och hållet dölja för Herz Grefvinnans förbindelser med någon mansperson i världen. Alla de nyare brefven, deri något om Plettenberg förekom, var hon mån om at undangömma, då Herz, som ni vet, kanske genom sina ungdoms-öden, hvilka skola varit nog besyn-

nerliga, alltid visat sig romantisk, ansåg det möjligt, at han kanke genom tid, tålmod och bemödande kunde vinna åtminstone hennes vänskap. Han fattade alltså den gigantiska förefats, at icke affå förrän han genom Fru Hohl åtminstone hade vunnit, at Grefvinnan blef hans vän. Å andra sidan fattade Fru Hohl, som väl insåg at Herz kunde blott med själs behag fångas, och höll sig för god för de vanliga sköna och artiga Stadens anfigten, likaledes den fasta förefats at icke uphöra, förrän hon genom Grefvinnans bref hade utträttat at han vande sig helt och hållet vid ofynliga företräden, och när han såg at hans passion för Grefvinnan var en blott chimere, han då skulle fätta henne, såsom Grefvinnans förtrognaaste vän, i des ställe. Hon döljde således Grefvinnans hemliga förbindelser med Plettenberg, såsom det Theater-strek, hvilket skulle afgöra hela catastrophen. Jag frugtar mycket, at stycket snarare tar et tragiskt än et comiskt slut.

Nu gick Dramen å båda sidor för sig, och rolerne blefvo mästerligt utspelte. Fru Hohl talade alltid om Grefvinnan, och drog derigenom Herz allt mer och mer til sig. Hon lät vid berättandet af hennes ungdoms-år, hela sit vett och hela sit hjerta deltaga med alla hans hopp, hvilket gaf hennes ögon och hennes uttryck en eid, som ofta förtjuste Herz. Han drack begärligt det söta giftet, men brukade likväl den försigtighet at under allt detta affectera en viss köld och kallsinlighet, och iklädde det en kall beundran, som i hans hjer-
ta

ta var den våldsamaste passion, hvilket å andra sidan Fru Hohl med förtjusning anfåg; hon blef derigenom alt gladare, och, at jag så må säga, mer upeldad. De voro båda aldrig bättre til mods, än när de talade om detta ämnet, och i alla discusser om allmänna lefvernet, fökte de tilfälle at lämpa talet därhän. Dertil kom ock, at detta ämnet var en oförliknelig probersten för hennes vett, at under alt detta altid behålla sit ändamål för ögonen, och med omärkeliga, men, som hon trodde, ganska säkra och rigtiga steg föra sin store Statsfånge det til mötes. Til slut lät hon tid efter annan några icke alt för fördelaktige yttranden om Grefvinnans ansigtesdrag inflyta, men sade, at alla dessa små fel blefvo så fördunklade af hennes själs talanger — jag kan ej skrifva, jag måtte ikratta högt, när jag föreställer mig Enkans ansigte vid detta talet, och den förvånade och förlägna mine, hvar med Herz måtte hafva afhördt henne.

TJUGONDE BREFVET.

Af den samma.

Hon gick så långt, at hon i sina bref til Grefvinnan talade om sin nya bekantskap med Herz, eller snarare prålade med denna nya och fällsynta äröfring, då hon naturligtvis på de beskrifningar hon altför fördelaktigt gjorde om hans caractere, äfven från Grefvinnan måste ärhållit til svar mycket fördelaktiga ut-

tryck om honom. Hon anfåg denna krigslika nödvändig, för at ej låta den eld utflockna, som hon en gång upplåst i hans hjerta, och som han utaf politik ofta lät brinna i sit ansigte mycket dunkel. Hvem var lyckligare än Herz? Han sökte i alla dessa helt oskyldiga uttryck af Grefvinnan, väkreliga spår til det han kände för henne, och nu lutade hans förstånd, genie och talanger hastigt til sit sluf. Han hörde, at hon kommit til vinter-luftbarheterne i **. Han lopp omkring, lik en urfinnig, at söka henne, at se henne, at finna originalet til den ofynliga guddomlighet, som han tilbåd. Ni kan föreställa er, at han ej sparat något, och måste nödvändigt hafva råkat i skuld, hälft hans tilgångar voro knappa. När han sluteligen ej hade mer i sin Casfa, och ingen mer ville borga honom; (ty han hade ännu så mycket förnuft öfrigt, at han aldrig ville vända sig til Fru Hohl för at begära penningar, om det ock hade kostat honom lifvet, at hon ej skulle få den rätt öfver honom, hvarpå hon lurade) — då begaf han sig ur Staden til et ensligt ställe, der ingen människa mer såg eller hörde af honom.

Rothe hade emedlertid blifvit bekant med hela förloppet. Han har länge haft tilträde i Grefvinnans hus, såsom han ock har i de bästa stadens hus, emedan han med förmån nyttjas af de store i viktiga ärender, och hans personliga egenskaper göra hans sällskap til det angenämaste i världen. Han förfökte alt för at åter locka Herz til Staden, och då allt annat var förgäfvets, vände han sig til Grefvinnan,

nan, förtäljde henne uprigtigt fakens förlopp; och den invecklade rôle som Fru Hohl dervid hade spelt. Grefvinnan, som ni lätt kan föreställa er, blef innerligen rörd öfver en människas förvillelse med så många talanger, såsom Rothe beskref för henne Herz, och bad honom gifva sig vid handen et medel at kunna bota honom. Rothe visste ingen ting bättre at föreslå, än at hon skulle skänka honom sit portrait, til en ärfättning för hans bedragna hopp; de skulle sedan söka at få honom ifrån Staden, och deröfver correspondera med sjelfva Plettenberg, som måste underrättas om hela faken, emedan den redan hade blifvit en fabel i Staden. Det skedde. Plettenberg föreslog at taga honom med sig til America i tjenst mot Colonisterne. Det förunderligaste var, at Plettenberg hade vid Academien haft bekantskap med honom, och där fattat mycken vänskap för honom. Han tilböd honom derfor et rum såsom Adjutant vid sit Regemente, hvilket ock Herz med upräckte händer emottog, emedan han trodde, at detta var den löpbana, vid hvares mål Stella med rofor omkranfad skulle vrida lagren kring hans tinningar.

De hade tillika gjort den planen, at ej låta den stackars Herz märka hennes förbindelse med Plettenberg, utan låta honom villas i sina älskade drömmar, til des tid och skilsmässa kunde sätta honom i stånd at uthärda detta åskeslag. Nu hade det blifvit hans viffa undergång, om han hade fått veta det. Emedertid skulle Plettenberg återkomma från America, och fullborda giftermålet i vår Riddares

hårtvaro, som han så länge kunde hålla bårta från Europa, som omständigheterna fordrade.

Denna plan är nog grym, emedertid är den likväl den tjenligaste för en så öfverspänd människa, som Herz är. De hafva ock verkligt börja utföra den: huru utgången blir, vet Himlen allena; jag tillsluter alltid ögonen när jag tänker derpå.

Föreställ er nu, hvad den flackars älskvärda Grefvinnan lider dervid. At se en människa olycklig, blott derigenom, at hon är så fullkomlig; at äfven hafva bidragit dertil, utan at hafva velat det; at förutse de förkräckligaste utgifter för denna människan, som hon ej kan neka sig at högakta, hvars svärmeri visar för henne sjelf den skönaste colorit af hans caractere; at å andra sidan skona en älskare, som redan fem år har gifvit de mäkt talande bevis af sin trohet, och med hvilken hon förutfer de lyckligaste dagar. — Hon har verkligt låtit aftaga sig för Herz, hvarvid Fru Hohl alltid haft handen i spelet, at Plettenberg ej skulle få veta det. Ni vet, at en ältares delicateffe aldrig få mycket förolämpas, som då han blott vet sin älskarinnas bild vara i främmande händer.

Så är sakernas tillstånd, och, som jag hör, skall Herz verkligt i går aftons hafva afgått til Hessiska tropparne, hvilka skola inkeppas til America. Han simmar nu blott i saliga drömmar om kärlek och ära, men jag frugtar, at upvaknandet blir rysligt.

Jag känner Plettenberg personligen; han är ej skön och är redan til åren, men har mycket

Ret förstånd, och et ovanligt känslofullt hjer-
ta. Han har pengar nog, och kunde ganska
lätt sätta den stackars Herzes yttre lyckas om-
ständigheter i godt stånd. Men hvilken ärfätt-
ning för en sådan förlust och hos en männi-
ska, sådan som Herz är, hvars hela lycka be-
står i drömmar, och som trampar med fötter-
na det som man kallar redbart.

Lef väl och förlåt mit långa bref: kan-
ske jag ej äger goda anlag til Författerska?

TJUGONDEFÖRSTA BREFVET.

Rothe til Plettenberg.

Herz är bärtrest, utan at afbida min an-
komst. Jag vill således förutskicka denna lilla
recommendation, at ni må veta, huru ni bör
emottaga honom. Ty jag tviflar at ni full-
komligt känner denna sällsamma människa, ehur-
u ni studerat med honom i Leipzig.

Han är — kärteligen at säga — oägta son
af en afiden stor Dame, som för ungefär tju-
gu år sedan regerade halfva Verlden. Han var
frugten af hennes sista kärlek, och som sådan
blef han anförtrodd til upfostran åt en vifs
stor Herre, hvilken höll honom ganska strängt
efter hennes fränfalle. Omfider lät han ho-
nom med sina barn göra en resa under en Hof-
mästares uppsikt, som på intet sätt viste at möta
vår Herzes underliga caractere, och missbruka-
de på det nedrigaste sätt den myndighet, han
af Grefven ** hade ärhållit öfver honom.

B 4

Herz,

Herz, som allestädes trodde sig vara hemma, satte sig på postvagnen med vid pass tretti dukater dem han hade kunnat locka af honom; och reste à l'aventure hemligt til Frankrike.

Här råkade han i de svåraste omständigheter. Hans penningar hade slut, han förstod litet eller intet af språket; men såsom det är et hufvuddrag af hans caractere, som han kanske har gemensamt med flere af sin nation, at endast en gång fatta et beslut, och icke låta någon ting i verlden förorsaka ändring deri, så kunde ock nu inga omständigheter förmå honom at återgå til sin Hofmästare eller Grefven **. Han var således oföränderlig i sit beslut at blifva i Frankrike, och då han såg det stora afståndet mellan Fransyska och sit Fäderneslands feder, sökte han at med egna skickligheter och sit arbete sig igenom alla Classer, för at derigenom förvärfva sig det så egna hos denna nation, hvilken han trodde vara så vida öfver sig i culture. Denna äfventyrliga förefats lyckades honom. Han förstod at genom sin läraktighet, sin själs och sit hjertas goda egenskaper, så recommendera sig i en rik Banquiers hus, at denne lät lära honom alt hvad han ville, och understödde honom med både penningar och anseende. Här antog han namnet Herz (Hjerter), som han ock sedermera har behållit: han har ej gifvit någon mer än mig del af sina öden.

Denna Banquieren var det ock, som skickade honom til Leipzig för at lära Tyska, der ni lærer hafva känt honom. Då han återkom, nyttjade han honom hufvudsakligen til sin correspondence, och har, hvad man icke
annat

annat kunde när man närmare omgicks med honom, känt honom sit hela hjerta. Omföder skickade Banquieren honom för at förebygga et af de största husens bankerut, til Hufvudstaden, der han ock med få mycken heder utträttade detta ärende, at han af båda ärböll en årlig pension, som han kunde förtära hvar han ville. Dermed reste han til Holland, emedan han länge önskat se et Land, der Peter den store varit Skepps-timmerman: men emedan han var för efterläten i at underhålla genom ständiga bref sine Vålgörars bevägenhet, så förlorade han pensionen, kom derpå til Cleviska landet, derifrån han ändteligen kom hit.

Här ser ni den förunderliga Landtchartan af hans öden. Men skulle jag förtälja er hans hjertas historia, och huru mycken andel denna har haft i hans yttre omständigheter, så skulle er förundran och kanske medlidande ännu fåga högre.

TJUGONDEANDRA BREFVET.

Herz til Rothe.

Bilden, Rothe, eller är jag dödfens! — Jag skyndar alt närmare målet af min bestämmelse; och utan henne — är det som jag skulle til afrättsplatsen. — Rothe, skulle ock du vara en skälm? Hvad orsak kan du hafva at förhålla mig bilden. Det är så förskräckligt, så omänskligt grymt. Betänk hvarthän jag skall — och utan henne!

TJUGONDETREDJE BREFVET.

Rothe til Plettenberg.

Jag kan ej annat, jag måste til mit förra bref lägga detta. Ni skulle ej tro, hvilken förunderlig romantisk rigtning alla dessa öden hafva gifvit hans själ, tillika med det öfverträffande och olika, som han funnit i alla characterer och seder i Frankrike och Tyckland, i jämförelse med sit Fäderneslands. Han lever och sväfvat i blotta phantasier, och kan ej sätta någon ting, icke en gång de obetydligaste småsaker i en värdelig värld på sina rätta ställen. Derfor är denna människans lif et sammanhang af känslornas största lidande och plågor, som ännu blifva derigenom mer smärtande, at han ej kan göra dem begriplige för någon. Han har nu en gång gifvit sig en viss färdighet, som blifvit hans andra natur, at åskåda alla människor och deras handlingar i et idealiskt ljus. Alla characterer och meningar som afvika ifrån hans, synas honom så stora, han öker deri så mycket, at han tror sig omgifven af blott utomordentliga människor, gigantiska dygde-hjeltar eller skälmar, utan at någon ting kan lära honom, at största människohopen är medelmåttig, och icke känner stora dygder eller stora laster på annat sätt än efter lägen.

När han nu var kär, hvad tror ni väl at han skulle se hos sina sköna föremål. Tre gånger har han så lupit emot, slutligen misstänkte han hela könet, och om han förut tillade

lade dem för mycket, så tiltrodde han dem nu för litet.

Nu kan ni föreställa er, hvilket intryck upptäckten af en sådan caractere, som er Fästemo är, måste hafva gjort på honom. Han såg, tänkte, hörde och kände ingen ting annat än synen af en Guddomlighet, som i en qvinno-gestalt kommit på jorden, at återföra honom från sin förakteliga irring. Men vi hafve nu så mycket mer at frugta af honom, som hans förstånd gör gemenfak sak med hans vilda ruffiga inbillningskraft.

Jag måste likväl, för at göra er något bekant med hans sätt at älska, gifva er vid handen så mycket jag vet om hans tre kärleks-äfventyr i sin ungdom. Hans första kärlek var i Ryfsland, då han blött var elfva år gammal; han blef kär i sjelfva den gamle Grefvens * * Maitresse, i hvars hus han var. Föreställ er, huru uppblöfande denna unga människans inbillningskraft redan måste hafva varit, då han i denna värkeligen liderliga qvinns-person trodde sig finna urbilden til det ideal han gjort sig af Telemachs Nymf, som hans Lärare lät honom läsa. Men skamligt försvann nu detta ideal, då han en gång träffade henne altför nära Grefven. — Hans andra kärlek hade Banquierens i Lyon Brors-dotter til föremål, hvars qvicka själ kom honom på den tanken, at han i henne hade funnit den andra Ninon. Men han fann sluteligen, at hon blott hade varit coquette mot honom; och då suckade han hjerteligen efter Tyskland, för at ur Githens eller Wielands Romaner och ur Klopstök

stocks Cidli sammanfälmäta sig et ideal, som ännu ej haft sin like. Sådan var han, då han kom til Leipzig, och en Landtprästs dotter, som länge hade det uppehållit sig hos en slägtinge, läfvade honom uppyllandet af alla hans önskningar. Men huru jämmerligt blefvo ej hans häntryckningar med ikriande och skorrande dissonanser afbrutne, då han, sedan första veckorna af deras maskerader voro förbi, såg på en gång äfven denna hans Kloppstocks-hjeltinna blott vifa sig som en konflig Agnese, hvilken under Nunnedoket emottog oräkneliga kärleksbref, och tusen hemliga kyssar, och hvilken han omsider öfverraskade under en flor förtrolighet med en tjock och rund Student. Der lågo nu alla hans idealer kullkastade; gerna hade han nu med samma köld, som de Belägrade förivarade sig med Grekiska pelare, kastat dem alla öfver Stadsmuren. Lifvet var honom til en plåga, han drog omkring i verlden ifrån et ställe til et annat altid orolig, och hade gerna med egen hand förkortat sit lif, om han ej enligt sit trosystem hade hållit fjelvmord för synd utan högsta nöden.

Nu, min kärafte Plettenberg, kan ni tänka, hvad vi kunne vänta af en sådan människa i sådant fall, om han ej blir försigtigt behandlad. Man har förnuft nog at inse, huru dåraktigt det vore at i sit närvarande tilstånd kunna hoppas eller göra anspråk på Grefvinnans hand, men hans inbillningskraft är ock nog vild, at föreställa sig att det möjligt, som kan uphöja honom til lika värdighet med henne, i synnerhet som hans ungdoms-idéer och
hans

hans Bördsrätt i alla hans olycksfall aldrig hafva öfvergifvit honom; och han nalkas allt mer och mer til sin manliga mognad, under den öfvertygelsen, at han i henne funnit upfyllandet af alla sina idéer.

Var ni derföre så god, at så emottaga honom, som en klok Läkare skulle emottaga en högst farligt sjuk människa. Han gör anspråk på alla edra ädlaste känslor, med allt det som förtjänar aktning, medlidande och vänskap.

TJUGONDEFJERDE BREFVET.

Herz til Fernand.

Rothe är en Förrädare — han skiekar mig ej bilden; — säg honom, at han ej skall undkomma mina händer.

TJUGONDEFEMTE BREFVET.

Plettenberg til Rothe.

Jag har nu emottagit eder irrande Ridare, jämte edre Förridare och blåfande Possillioner, och tillfår at denna syn har en besynnerlig värkan på mig. Herz är aldeles det han vill vara, och fast än han spelar en af de svåraste rôler på jordklotet, så representerar han likväl icke det minsta.

Han var blek och matt, då han kom. Det är lustigt at se, huru vi omgås med hvar-

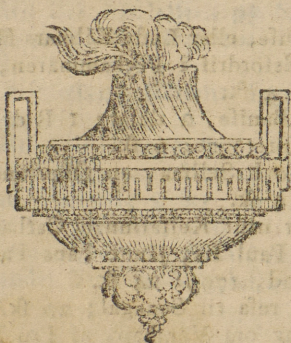
andra. Likfom jag vore den intagne Riddaren, och han Fästmannen, har han gjort mig et förtroende af sin kärlek til min älskarinna med en tilförfikt som satte mig i bestörtning, i hvilken ni eljest vet at jag ej så lätt kunnat sättas. Han sade tillika, at ni hade en svart själ; och då jag frågade honom om orsaken, tillfod han för mig, at ni hade skolat tilskicka honom min älskarinnas portrait, men hade ännu ej gjort det. Jag emottog ifrån någon annan et paquet til honom, och när jag visade honom det, slog han båda händerna emot pannan, föll på knä och ropade: o Rothe! Rothe! huru ofta måste jag förfynda mig på dig! Jag ville veta orsaken, och han sade, at han sjelf hade så tilstält alt, at paquetet skulle honom tilskickas genom hans Commissionair i **, under min adresse; nu hade han på resan förgätit det, och mistänkt er, at hafva velat förhålla det. Jag har i sanning, min käre Rothe, orsak at vara litet stött öfver detta ert försärande emot mig, men i synnerhet öfver den samvetsgrannhet, hvarmed ni förtegar alt detta för mig. Jag hade icke hjertat at taga detta min älskarinnas portrait ifrån Herz, emedan jag fruktade at derigenom förvandla hans sinneslyghet i raseri; men likväl går det mig til hjertat, at hennes bild skall blifva i främmande och dertil så opålitliga händer. Hade ni blott sagt mig detta förut; men hvartil skulle dessa hemligheter tjena?

Våra Troppar marchera först den tjugonde, och då vi i dag hafve den förste, så tänker jag, at det ej vore omöjligt, at ännu några

gra dagar för vår resa få se er. Jag har mycket at anförtro er til min Älskarinna, och behöfvér i sanning en sådan man som ni, at vid min afresa muntra mig något.

Jag märker, min vän, på mit hår, at jag börjar åldras. Skulle kanske Stella, när jag återkommer och af Fälttågets befvärligheter ännu ser äldre ut — — kom, ni skall blifva min Ängel. Ögonblick gifvas, då et sådant ömker råder i min själ, at jag önskade —

Plettenberg.

FÖRTEKNING

på

Romaner, Lefvernesbeskrifningar och Resor, m. m.

som finnas uti

HOLMBERGS BOKLÅDA.

- A**llenhouse, eller Lady Kilmars Historia; 8 sk.
Afton-Tidsfördrif i Pigkammaren, ur Perraults
Sagor; 4 sk.
Asiatiska Banise, 2 delar; 1 R:dr 32 sk.
Anna af Bretagne; 6 sk.
Amurath och Selima, en Österländsk Historia,
1798; 4 sk.
Anecdoter utur Kejsarinnan Catharina II:s och
Kejser Paul I:s, jämte hans Familles Privata
lefnad, 1799; 24 sk.
Adansons resa til Senegal; 20 sk.
Afhandling om Vänskap, af Fru Marquifinnan
de Lambert; 4 sk.
Africes (En) egen berättelse om sina ungdoms-
händelser; 8 sk.
Amalia Sekkendorf, 1798; 12 sk.
Afton-Stunders Tidsfördrif, 2 delar; 20 sk.
Ande-Skådaren, 2 delar, 1798; 44 sk.
Arnauds Vederqveckelse-Stunder, 1 del; 32 sk.
Bacchi

B.

- Bacchi Hand-Bibliotheque, eller nya Tidsfördrif
på Gäldtugan, 4 delar; 1798; 1 R:dr
- Bastillens Minne; 24 sk.
- Berget Hennes, 2 delar; 32 sk.
- Bref om Morlackerne, af Abbé Albert Fortis;
8 sk.
- Biographier öfver Därrar, af C. H. Spies, 2:ne
häften, 1798; 16 sk.
- Biiffons Skeppsbrott och Fångenskap; 12 sk.
- Brufes Resa genom Abyssinien, af Ödman, 2
delar; 1 R:dr 40 sk.
- Banqueroute-Spelares (En) berättelse om sin go-
da väns öden och händelser; 28 sk.
- Blomster pläckade på Litteraturens vidsträckta
Fält; 12 sk.
- Babyloniska Prinseffan, Kärleks-faga af Vol-
taire; 12 sk.
- Bajazet den II:s Historia; 4 sk.
- Biribinker, eller äfventyr öfver alla äfventyr,
Fée-faga af Wieland; 8 sk.
- Botemedel för Svartsjukan; 4 sk.
- Biographiska Anecdoter om de Männ, som ut-
märkt sig under Franska Revolution.; 32 sk.

C.

- Catesbys (Mylady) bref til sin vän; 12 sk.
- Candide ou L'optimisme, par Voltaire; 24 sk.
- Chinki, Saga; 12 sk.
- Castriottos Historia; 16 sk.
- Cora, Solens Prästinna, af Kotzebue; 24 sk.
- Cupidos och Prinseffan Psyches Historia; 8 sk.

Cam-

- Campes Robinson den yngre, 2 delar; 1 R:dr.
16 sk.
Campes Beskrifning om Pelju-öarne, 2 delar;
32 sk.
Cecil och Mathilda, eller den Nedrige och
Oskulden; 4 sk.
Carolina Mathildas sista sunder, 1798; 4 sk.
Cecilia, af Miss Burney, 7 delar; 3 R:dr 36 sk.
Clarissa; (Den nya) 28 sk.

D.

- Den Dygdige på sin Sotefång; 8 sk.
Dufchs moraliska Bref til Hjertats bildande; 2
delar; 1 R:dr 8 sk.
Den nya Clarissas Historia; 28 sk.
Den Ensamme, eller Hjertats Philosophi; 16 sk.
Dumourietz Lefverne, 2 delar; 1 R:dr 8 sk.
Det farliga Vadet, af Kotzebue; 16 sk.
Den Landtförviste; 16 sk.
Den Svenska Fröken; 12 sk.
Daphnis och Philip, Pastoral Roman; 12 sk.

E.

- En ägta Hustrus Bild, af E. F. 16 sk.
Emma och Lemosoff, Rysk Anecdöt; 12 sk.
Eloifas och Abelards äfventyr; 16 sk.
Emmerich, af Müller, 5 delar, 2 R:dr 24 sk.
Engelska Grefven Fox's öden och kärleks-
händelser;
En Frimurares Lefvernes-beskrifning; 44 sk.

F.

- Finke, de Gamla och de Unga; 12 sk.
 Franklins enskildta Lefverne; 32 sk.
 Franka Nationen försonad med Mänkligheten,
 eller Republikanska Anecdoter; 32 sk.
 Florians smärre samlade Skrifter; 40 sk.
 Frantz von Hill, eller det hemliga Förbundet;
 2 delar; 40 sk.
 Fyra Flaskorna, af Marmontel; 4 sk.
 Flygande Folket, eller Peter Wilkins Lefver-
 nes-beskrifning; 1 R:dr 8 sk.
 Fader- och Moderlösa Ynglingen; 16 sk.
 Fjeldings Julianus Affälling, eller en Resa til
 den andra Verlden; 20 sk.

G.

- Gustaf Wasa, eller Konung Gustaf I:s Kär-
 leks-Historia; 16 sk.
 Grenvilles (Juliette) Historia;
 Grefvinnan af Marignan? 12 sk.
 Gazetier cuirassé, ou Anecdotes Scandaleuses
 de la Cour de France; 12 sk.

H.

- Hanrejen, eller den onyttiga Försiktigheten;
 16 sk.
 Histoire de Madame de Bellerive; 16 sk.
 Henric la Muraille och Henriette Boissy, 1798;
 16 sk.
 Herman & Ulrique, 2 tomer; 1 R:dr 16 sk.
 Henriette de Wafabourg; 4 sk.
 Höf-Lecture, 3 delar; 1 R:dr 16 sk.

Halte

- Halte Fan, 1798; 40 sk.
 Herdinnan af Aranville; 16 sk.
 Henriette, 2 tomer; 40 sk.
 Historisk berättelse om Hertiginnan af Hannover; 8 sk.
 Merrarne på Waldheim, 4 delar; 2 R:dr.

I.

- Ifers Bref om Guinea-Kusten och Carairiska öarne, af I. H. O.; 24 sk.
 Ildegert, Drottning i Norrige, af Kotzebue; 28 sk.
 Incas, eller Kejsaredömet Perus Förföring, 2 delar; 1 R:dr 12 sk.
 Jesper Hansons Historia; 8 sk.
 Joseph Balsamos, eller Cagliostros Lefverne, 2 delar; 28 sk.

K.

- Kärleks- och Religions-Sånger, af Enbom; 24 sk.
 Kärlek och Svartsjuka, af la Fontaine; 12 sk.
 Konung Philippi Augusti Kärlekshandel; 12 sk.
 Känslofam Resa genom Italien, Schweitz och Frankrike; 24 sk.
 Känslofulles (Den) Lidelser; 24 sk.
 Konung Gustaf Adolphs och Ebba Brahes Kärlekshandel; 8 sk.

L.

- Lord ***s första Resa til Paris; 20 sk.
 Landt-Nöjet, 4 delar; 1 R:dr 16 sk.

Lau-

- Lauretta Pifanas Leben, 2 delar; 2 R:dr 24 sk.
 Lecture för Fruntimmer; 16 sk.
 Lanvills märkvärdiga Händelser, 2 delar; 36 sk.
 Lyckeliga Bonde-flickan, 3 delar; 24 sk.
 Lovisa Duval, 2 delar; 28 sk.
 Lilla Peter, af Spiels, 2 delar, 1798; 40 sk.
 Lefseps Resa genom Kamtschatka och Sibirien
 år 1787 och 1788; 20 sk.
 Ludvik och Lotta, eller Kärlekens Hämnd;
 16 sk.
 Lovisa Mildmay, 2 delar; 24 sk.
 Löuvets öden, 2 delar, 40 sk.

M.

- Maria, eller misfödet at vara Qvinna, af Ma-
 ry Wolfstonecraft, med des portrait, 1799;
 32 sk.
 Mina Tidsfördrif på Högvakten; 16 sk.
 Mauritz, Comisk Roman af Schulz, 2 delar;
 44 sk.
 Mina Tidsfördrif på Gäldstugan, 3:ne delar,
 1798; 36 sk.

N.

- Nya Småfaker til Nöje och Tidsfördrif, 1798;
 16 sk.
 Något om hemliga Samfund, 1798; 16 sk.

O.

- Olyckliga Fruntimret; 16 sk.
 Orthenbergiska Famillens Lidande, 3 delar; 1
 R:dr 12 sk.

Por-

P.

- Poncets Refa genom Abyssinien; 8 sk.
 Proyarts Refebefkrifning om flere Afrikanska
 Riken; 20 sk.
 Philofophifka Tankar, eller en Frimurares Dag-
 bok; 16 sk.

R.

- Refa på Neger-kusten til Kongl. Hofvet i Da-
 homej, af Norris år 1772; 8 sk.
 Robespierres Lefnad, Caracter och Död; 24 sk.
 Robinfon, eller en igenom Skeppsbrott rik
 vorden Engelsman; 8 sk.
 Raphaël de Aquilas, eller Morernes flyckt ut-
 ur Spanien, 3 delar, 1793; 1 R:d. 8 sk.
 Ringen, eller den Tredubbla Qvinnoliften;
 16 sk.

S.

- Sauveboeufs Refa genom Turkiet; 12 sk.
 Schillers Lefvernes-befkrifningar, 1798; 16 sk.
 Svensk (En) Officerares Dagbok, öfver en refa
 genom Sverige, Ryfsland, Pälän och Preu-
 fen år 1788; 12 sk.
 Salles (la) Refor och Öden, 2 delar, 1793;
 36 sk.
 Sommar-Promenaden i Vitterheten, 1797, 2
 delar; 24 sk.
 Stunder för Evigheten; 1 R:dr.
 Skämtfamma Skrifter af Kotzebue; 28 sk.
 Stads-Nöjet, 2 delar; 20 sk.

Skämta icke med Kärleken, af Fontaine, 1798;
20 sk.

Smärre valda Skrifter, af Kotzebue; 20 sk.

Survilles Uptäcktsresa i Söderhafvet; 12 sk.

Spaniorerne i Peru, eller Rollas Död; 16 sk.

Så går det til i Verlden; 36 sk.

Silvie, Roman; 16 sk.

Samling af Gåtor; 12 sk.

Stor-Hertiginnans af Toscana, Bianca Capello,
lefverne och död; 36 sk.

T.

Theater Stycken af Kotzebue, 1798; 32 sk.

Tvånne Store Svenske Herrars Resebeskrifning
ifran Cypern til Aften; 8 sk.

Tufende och en Aftonstunder, eller samling
af orientalska Sagor, 9 delar, 1798; 36 sk.

Thunbergs Resa uti Europa, Africa och Aften,
åren 1770 — 1779, 4 delar, 4 R:d. 16 sk.

Tolf (De) förste Romerske Kejsares 23 Gemä-
lers Lefvernes-Historia, 3 delar, 1 R:d. 4 sk.

Tausend (Die) und Eine Nacht, 4 band; 1
R:dr 16 sk.

Tophams Bref om Skottland, 1798; 24 sk.

Tesslins Bref til en ung Prins, 1 R:dr 24 sk.

Tjock (En) Mans händelser, 2 delar; 1 R:dr
20 sk.

Théatralisk Resa, 1798; 24 sk.

U.

Utdrag af Youngs Tankar och Grundsatser;
24 sk.

Ungdoms-Nöjen, af Schmidt; 20 sk.

UR-

Unglückfeelige (Der) Neapolitaner, oder Leben
des Seigneur Roselli; 8 sk.
Ungdoms-yrän; 2 sk.

V.

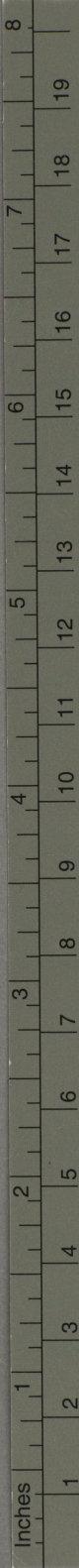
Vaillants (Le) Refa uti födra Africa, åren
1780 til 1783; 36 sk.
Dito åren 1784 och 1785; 1 R:dr 40 sk.
Vicar of Wakefield, and select English pieces;
40 sk.
Wertherie, 2 delar, 1798; 28 sk.
Wolfstonecrafts Bref, skrifne under en Refa ge-
nom Danmark, Sverige och Norrige, med
portrait; 36 sk.
Werthers Lidande; 24 sk.
Wethenhall Wilkes påminnelser til et angst
Fruntimmer; 16 sk.
Wilhelm von H. och Fröken Sophia von B.
Händelser; 16 sk.
Wallenbergs Ost-Indiska refa, eller min Son
på Galejan, 4 delar; 36 sk.

Z.

Zadig eller Ödet, af Voltaire; 12 sk.
Zaide, Österländsk Historia, jämte smärre fam-
lade Skrifter, af Kotzebue; 32 sk.

Ä.

Ägtenskaps - Målningar af Jünger, 2 delar,
1795 — 1798; 40 sk.

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
------	------	-------	--------	-----	---------	-------	---------	-------

